

Поради батькам, що виховують дітей з особливими освітніми потребами дошкільного віку

Батьки дітей з особливими освітніми потребами можуть користуватися усіма порадами для дітей дошкільного віку, які розміщені на сайті Міністерства освіти і науки.

Відзначаючи, що кожна дитина унікальна, ми також розуміємо, що діти з особливими освітніми потребами мають більш виражені індивідуальні потреби й особливості розвитку.

Батьки таких дітей виконують кілька функцій: функцію мами чи тата, вихователя та спеціаліста. Відповідно, у цій ситуації батькам потрібна допомога спеціалістів.

Де ж взяти спеціалістів?

1. Для дитини з особливими освітніми потребами має бути розроблена індивідуальна програма розвитку, яку створює і відстежує команда психолого-педагогічного супроводу. Батьки можуть здійснювати онлайн-зв'язок для отримання консультації та рекомендацій щодо організації навчання вдома.

Наказ Міністерства освіти і науки України № 609 від 08 червня 2018 р. «Про затвердження примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти».

Посилання на документ: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogo-polozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovodu-ditini-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyi-ta-doshkilnoyi-osviti>

2. Якщо у закладі дошкільної освіти немає відповідних спеціалістів, батьки можуть записатися на онлайн-консультацію з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру (ІРЦ), де дитина проходила комплексну оцінку психолого-педагогічного розвитку.

Постанова Кабінету Міністрів України №545 від 12 липня 2017 р. «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр» (зі внесеними змінами №617 від 22 серпня 2018 р. «Деякі питання створення ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти та інклюзивно-ресурсних центрів»)

Посилання на документ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/617-2018-%D0%BF#n64>

На сторінці <https://ircenter.gov.ua/> можна знайти контакти усіх ІРЦ, які створені в Україні, і містять усю необхідну інформацію, в тому числі поради для батьків.

Використання Facebook: сторінки інклюзивно-ресурсних центрів (там батьки можуть знайти контактні телефони та електронні пошти для зв'язку зі спеціалістами ІРЦ, домовитися про онлайн-консультацію та отримати рекомендації як записатися на комплексне оцінювання після виходу з карантину).

3. Також важливо знати про таку установу, як ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти, який створений в кожній області та є структурним підрозділом інституту післядипломної педагогічної освіти, для отримання консультативно-методичної допомоги з питань навчання дітей з особливими освітніми потребами під час карантинних обмежень у країні.

Ми віримо, що батьки дітей з особливими потребами не лише потребують допомоги, а й самі можуть надавати її, ділячись своїм досвідом.

Пропонуємо Вам поради для батьків, які виховують дітей з особливими потребами, від Голови правління ГО "Родина" Маріанни Онуфрик, розроблені спільно з [UNICEF Ukraine](#).

1. Бережіть свій ресурс.
Відмовтесь або зведіть до мінімуму діяльність, яка викликає роздратування чи пригнічення. Будьте до себе поблажливими та не звинувачуйте себе в тому, на що не впливаєте.
2. Будьте інклюзивними.
Якщо у вас є ще діти, не придумуйте для кожного окрему активність. У побуті та дозвіллі має бути місце інклюзивній діяльності. Можна разом поприбирати чи розважитись у спосіб, який подобається усім.
3. Навчайтесь у радість.
Розробіть «карантинний» графік навчання - вчителі чи спеціалісти допоможуть вам із наповненням і консультуватимуть телефоном. Якщо ж думка про заняття викликає спротив, то заберіть слово «не» з меседжу «Карантин – це не канікули». Повернете його, коли разом із дитиною вирішите, що час настав.
4. Використовуйте нові можливості.
Якщо дитині потрібна консультація лікаря – спершу передзвоніть, мінімізуйте відвідування закладів охорони здоров'я. Відеозв'язок дозволить передати зміни у поведінці чи здоров'ї дитини. Запишіть відео, якщо такий зв'язок наразі не доступний. Знайдіть інформацію про лікарів, які під час карантину консультують онлайн і безкоштовно: https://bit.ly/likari_online.
5. Якщо ви не можете вийти з дому, не вистачає коштів на необхідне – звертайтеся по допомогу!
Багато благодійних та громадських ініціатив можуть підтримати вас.
6. Уникайте сенсорних перевантажень.
Планшет чи телефон з іграми, телевізор із останніми новинами, розмови по телефону і скайпу – такий шум виведе з рівноваги будь-кого, а дитину з інвалідністю – й поготів. Мінімізуйте шум, обмежуйте сенсорні подразники. Це позитивно вплине на всіх членів родини.
7. Більше обійм!
Діти з інвалідністю, особливо ті, які мають аутизм, поведінкові розлади чи сенсорні порушення, чутливіше сприймають зміни у житті. Найкраще заспокоїливе - це обійми найдорожчих. Випробуйте і на собі! Чергуйте обіймашки з тактильними знаками уваги: гладьте дитину по голові, руках, спині.
8. Мрійте.
Перебування разом дозволяє побачити – скільки всього ви досягли у розвитку дитини! Повірте у свою дитину ще більше і помрійте, якою вона буде через 10-15-25 років, якщо ви продовжите цю роботу. Намалюйте свої мрії, намітьте план «післякарантинних» активностей з їх реалізації. Робіть це не поспішаючи – у вас іще кілька тижнів попереду!